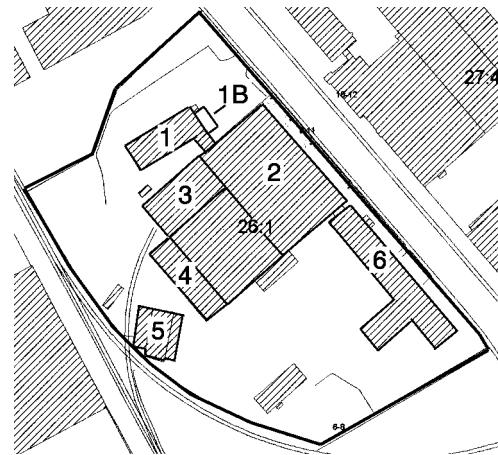

Stadsdel	Kungsängen yttre	Fastighet	KUNGSÄNGEN 26:1
Kvarter	Ångkvarnen	Adress	Sågargatan 9-11
Sammanvägt värde	Varsamhet PBL 3:10	Särskilt värdefull, PBL 3:12	Synnerligen märklig KML 3.kap
Byggn.nr, ritad/byggt år, arkitekt, omb.år		Ursprungl. företag	Fabriks AB Osmund
1A	kontor 1947	Bransch	mekanisk verkstad, gjuteri
1B	tillbyggnad 1980-90-tal	Nuv. användning	kontor, handel, verkstad
2	verkstad 1947		
3	verkstad 1970-80		
4	verkstad 1970-80		
5	förråd 1947		
6	kontor 1970-tal		

Situationsplan

Skala 1:2000

Arkitektur

Kontoret och verkstan 2 har en tidstypisk arkitektur som förenar traditionell form – sadeltak och regelbunden fönsterplacering – med funktionalism: ospröjsade eller storrutiga fönster och avsaknad av dekor. Det finns dock detaljer på kontoret: entrén har räcke i tidstypiskt smide och ett skärmtak täckt med kopparplåt. Det gamla förrådet är en övergiven kvarleva av de första husen på tomten, och har en låg skärmgavel. Det nya kontoret är i 70-talsfunkis, en låg låda präglad av byggelementens format.

Från nordost. Till höger kontoret 1 med tillbyggnaden 1B, till vänster verkstaden 2.

		Måttligt	Högt	Mycket högt
Synliga värden:	Arkitektur			
	Byggnadsteknik och material			
	Ursprunglighet			
	Miljövärde - stadsbild			
Dolda värden:	Företagshistoria			
	Branschhistoria			
	Arbetslivshistoria			
	Traditions- och symbolvärde			

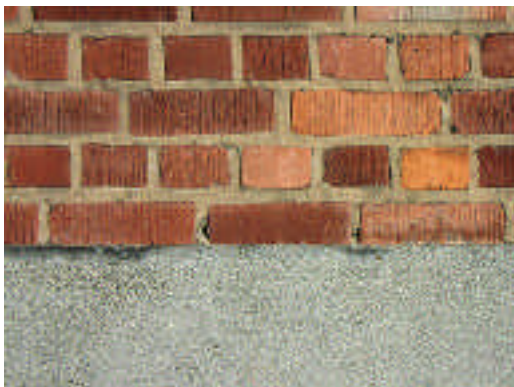
Byggnadsteknik och material	De äldsta husen är tämligen välbevarade. De har fasad av rött tegel murat i kryssförband, och många ursprungliga fönster med maskinglas. Dörrar och portar är dock bytta, och taklanterninen på verkstaden är övertäckt. Nya kontoret har en tidstypisk fasad av betongelement. De yngre hallarna är helt klädda i lackerad och korrugerad plåt.
Miljövärde	Fastigheten har en framsida mot gatan och en baksida mot kvarterets mitt. Det gamla kontoret är indraget från gatan. Den gamla verkstaden 2 är ett värdefullt inslag i stadsbilden, med bevarad industriprägel. Det nya kontoret har en mycket anonym och tidstypisk exteriör.

Höger:

Gamla kontorets huvudentré är typisk för sin tid. Det smidda räcket är ett fint prov på enkelt konstsmide. Dörrpartiet är bytt, men den ursprungliga omfattningen av granit är bevarad. Skärmtaket har funkisform, och är på ett praktiskt vis förskjutet så att trappan skyddas.

Nedan:

Detalj av fasad och sockel på kontoret. Teglet har borstad yta och är murat i kryssförband. Sockeln är utförd i konststensputs, ett material som var vanligt under 1940-60-talen.

Företagshistoria	Grundat 1912 på Fabrikgatan 1, med firmanamnet Frihjulsnav. Huvudprodukten var cykelnav för Nymans Verkstäder och Framfabriken. Därefter inriktades tillverkningen på industriugnar. 1918 flyttade man en kort bit till en nybyggd fabrik på Adilsgatan 5. Produktionen utökades bl a med fläktar och luftventiler. 1927 blev K E Lundberg vd. 1936 hade man ett 40-tal anställda. Vissa produkter såldes över hela världen. Under 1940 -talet expanderade man kraftigt, och hade ca 175 sysselsatta. Många produkter såldes i grannländerna. Bl a för att underlätta transporter flyttade företaget 1948 till industriområdet Hovstallängen (i dag yttre Kungsängen). Här fick man ett järnvägsspår direkt in i ugnsverkstaden. 1953 tog K E Lundbergs söner över ledningen. Efter rationaliseringar hade man 1965 ca 80 sysselsatta. Produktionen utgjordes nu även av oljebrännare och temperaturregulatorer. P g a generationsskifte i ägande och ledning såldes firman 1976 till Ugnsbolaget Tabo i Stockholm.
Branschhistoria	Från att ha varit en mindre verkstad utvecklades företaget till ett stort företag med specialiserad produktion. Man var ensamma i sitt slag i Uppsala, men hade konkurrens i landet. Osmund var en bland en handfull tyngre verkstäder i Uppsala, och tre av dessa var grannar kirng mitten av 1900-talet: Tullgarn, Stål & Maskin och Osmund.
Traditions- och symbolvärde	Endast en mindre grupp Uppsalabor känner till vilket företag som ursprungligen använde husen.

Höger:

Nya kontoret 6 från sydost.

Konstruktörernas arbete ökade, dels därför att de flesta produkterna slkräddarsyddes åt kunden, dels därför att automatiken blev allt mer komplicerad.

Nedan:

"Bakgården" från söder. Till vänster står ett förråd från 1947, till höger verkstäderna 4 och 3.

